

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/64/2024
Identifikačné číslo spisu:	1122203588
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1122203588.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B. W.K., narodeného XX. Q. XXXX, A., Y. N. X, zastúpeného advokátom Mgr. Jurajom Hudákom, LL.M., Bratislava, Staré Grunty 18, proti žalovanému NDS EOOD (Eh ?? Ec EOO?) Bulharská republika, Sofia, Professor Fridtjof Nansen 37A, zastúpenému ČECHOVÁ & PARTNERS s. r. o., Bratislava, Staromestská 3, IČO: 47 249 129, o náhradu škody, o právomoci súdu a o zastavení konania, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. Bl-7Csp/43/2022, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2023 sp. zn. 5CoCsp/26/2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2023 sp. zn. 5CoCsp/26/2023 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 7Csp/43/2022-72 z 5. septembra 2022 zastavil konanie pretože vyslovil, že súd nemá právomoc vo veci konať a žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania.

1.1. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa v spore domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu 681,3705487 Ethereum (ETH) 2,11300716 bitcoin (BTC) a 222 000 tokenov kryptomeny NEXO a nahradiť mu škodu vo výške 2 500 000 eur, z titulu nárokov zo spotrebiteľského vzťahu.

1.2. Súd prvej inštancie právne vec posúdil v súlade s ustanoveniami § 9, § 161 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), čl. 4 ods. 1, čl. 7 ods. 2, čl. 18 ods. 1, čl. 28 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach v platnom znení (ďalej len „Nariadenie Brusel Ia“). Následne uviedol, že žalobca odvodzuje uplatnené nároky zo spotrebiteľskej zmluvy so žalovaným z ktorej vyplýva, že sa jednalo o kúpu akcií spoločnosti NEXO, takže išlo podľa názoru súdu prvej inštancie o obchodný vzťah, čiže vzťah, aký existuje vo všeobecnosti medzi spoločnosťou a akcionárom. V žalobe síce žalobca tvrdil, že čerpal spotrebiteľské úvery, ale samotná žaloba sa týka vydania (vrátenia) kryptoaktív, ktoré na počiatku žalobca zložil u

žalovaného ako vklad a žalovaný mu mal následne poskytnúť predmetné úvery. Teda žaloba, ak by aj vychádzala zo spotrebiteľského vzťahu medzi stranami, netýka sa plnení z daných úverových zmlúv (napr. pre neplnenie žalovanej alebo pre nedôvodnú povinnosť žalobcu plniť), ale výlučne ide o plnenia z titulu vkladov, ktoré žalobca vykonal na počiatku celého vzťahu so žalovaným. Tento vzťah má však čisto obchodnú povahu. Z príloh žaloby tiež vyplynulo, že žalobca odvodzuje pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného len na základe vlastného posúdenia t. j. nebola preukázaná, ani osvedčená legitimácia, pričom na ďalšej strane zápisnice o trestnom oznámení výslovne uviedol, že nedisponuje žiadnou zmluvou, všetko bolo online, nič nepodpisoval, ani nič nevie doložiť, t. j. ani zmluvu o zriadení účtu, ani zmluvu o poskytnutí úveru. Za týchto okolností súd prvej inštancie nemal ani len základným spôsobom osvedčenú existenciu takého vzťahu, ktorý by zakladal záver, že vzťah medzi stranami resp. vo vzťahu k žalovanému, je vôbec nejaký zmluvný vzťah, nie to ešte vzťah spotrebiteľský, čiže vzťah, ktorý by zakladal založenie právomoc súdu prvej inštancie podľa čl. 18 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia. Z uvedeného článku nariadenie vychádza z predpokladu, že v prípade spotrebiteľských zmlúv sa predpokladá obmedzenie voľnosti účastníkov zmluvy dojednať si právomoc súdov, pričom inak by sa táto zmluvná voľnosť účastníkov mala rešpektovať. Inými slovami, právomoc podľa čl. 18 Nariadenia Brusel Ia predstavuje výnimku z pravidiel, ktorú upravuje toto nariadenie vo všeobecnosti. Treba dodať, že založenie právomoci podľa čl. 18 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia predstavuje výnimku z pravidla a takúto výnimku ako takú treba vykladať reštriktívne. Za týchto okolností právomoc súdu prvej inštancie podľa čl. 18 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia nie je možné nijako založiť a je dôvodné vo vzťahu k uvedenému nároku konštatovať nedostatok právomoci súdu prvej inštancie vo veci konať.

1.3. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody v sume 2 500 000 eur, súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na neexistenciu zmluvy medzi stranami ide o nároky z mimozmluvnej zodpovednosti, v prípade ktorých podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia Brusel Ia možno žalovaného žalovať v inom členskom štáte za predpokladu, že ide o súd podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor EÚ“) sa pravidlo osobitnej právomoci stanovené v čl. 7 ods. 2 Nariadenia Brusel Ia má vykladať samostatne a striktnie. Právomoc stanovená v čl. 4 nariadenia Brusel Ia, teda právomoc súdov členského štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko, v tomto prípade sídlo, je totiž všeobecným pravidlom. Iba ako výnimku z tohto všeobecného pravidla upravuje toto nariadenie pravidlá osobitnej právomoci výlučne v taxatívne vypočítaných prípadoch, v ktorých žalovaný môže byť alebo podľa okolností musí byť žalovaný na súde iného členského štátu (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ z 12. septembra 2018, Lober, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 17, 18). Podľa Súdneho dvora EÚ pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“, v zmysle čl. 7 ods. 2 Nariadenia Brusel Ia sa týka tak miesta, kde vznikla škoda, ako aj miesta, kde došlo k príčinnej udalosti, ktorá viedla k tejto škode, takže žalovaného možno žalovať podľa výberu žalobcu pred súdom jedného alebo druhého z týchto dvoch miest (rozsudok Súdneho dvora EÚ z 9. júla 2020, Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, bod 23). Tiež ale platí, že pojem „miesto, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“, uvedený v čl. 7 ods. 2 Nariadenia Brusel Ia nemožno vykladať extenzívne v tom zmysle, že zahŕňa každé miesto, kde môžu byť pociťované škodlivé následky skutočnosti spôsobujúcej škodu, ktorá sa skutočne objavila na inom mieste (rozsudok Súdneho dvora EÚ z 12. septembra 2018, Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, bod 23). Súdny dvor EÚ k tomu dodáva, že tento pojem sa nevzťahuje na miesto, kde má žalobca bydlisko, alebo na miesto, kde je sústredený jeho majetok len z dôvodu, že údajne utrpel finančnú ujmu v dôsledku straty časti svojho majetku, ku ktorej došlo v inom zmluvnom štáte (napr. rozsudky Súdneho dvora z 10. júna 2004, Kronhofer, C168/02, EU:C:2004:364, bod 21, ako aj zo 16. júna 2016, Universal Music International Holding, C-12/15, EU:C:2016:449, bod 35). Vzhľadom na uvedenú judikatúru Súdneho dvora EÚ preto samotná skutočnosť, že žalobca má bydlisko v Slovenskej republike sama o sebe nezakladá a nemôže zakladať právomoc súdu prvej inštancie v zmysle čl. 7 ods. 2 nariadenia Brusel Ia, i napriek tomu, že na území Slovenskej republiky pociťuje žalobca škodlivé následky, ale ku škode zjavne došlo v inom členskom štáte (C-304/17, bod 23). Iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali založenie právomoci podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia Brusel Ia zo žaloby nevyplyvajú. V kontexte uvedeného preto podľa názoru súdu prvej inštancie, s poukazom na čl. 4 ods. 1 nariadenia Brusel Ia, keďže nebol preukázaný opak, v danej veci je daná právomoc súdu Bulharskej republiky. V prípade oboch žalovaných nárokov teda ide o

neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, preto súd prvej inštancie v súlade s čl. 28 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia samostatným výrokom vyslovil, že nemá právomoc vo veci konať a konanie zastavil v súlade s ustanoveniami § 9 CSP v spojení s § 161 ods. 2 CSP. O náhrade trov konania rozhodol v súlade s ustanovením § 256 ods. 1 CSP v spojení s čl. 17 Základných princípov CSP.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) uznesením z 30. novembra 2023 sp. zn. 5CoCsp/26/2023 potvrdil napadnuté uznesenie; žalovanému voči žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2.1. Odvolací súd v odôvodnení skonštatoval, správne zistenie skutkového stavu, ako aj správne právne posúdenie súdom prvej inštancie, ku ktorému dospel. Akcentoval, že žalobca odkázal na spotrebiteľskú zmluvu so žalovaným, a v podstate sa jednalo o kúpu akcií spoločnosti NEXO, takže išlo podľa názoru súdu prvej inštancie o obchodný vzťah. V žalobe síce žalobca tvrdil, že čerpal spotrebiteľské úvery, ale samotná žaloba sa týka vydania (vrátenia) kryptoaktív podľa žalobného petitu, ktoré na počiatku žalobca zložil u žalovaného ako na spôsob vkladu. Teda žaloba, ak by aj vychádzala zo spotrebiteľského vzťahu medzi stranami, netýka sa plnení z daných úverových zmlúv, ale výlučne ide o plnenia titulom vkladov, ktoré žalobca vykonal na počiatku celého vzťahu so žalovaným. Žalobca v konaní neosvedčil, ani nepreukázal pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného. Do zápisnice o trestnom oznámení výslovne uviedol, že nedisponuje žiadnou zmluvou, všetko bolo online, nič nepodpisoval, ani nič nevie doložiť, t. j. ani zmluvu o zriadení účtu, ani zmluvu o poskytnutí úveru. Za týchto okolností súd prvej inštancie nemal ani len základným spôsobom osvedčenú existenciu takého vzťahu, ktorý by zakladal záver, že vzťah medzi stranami, resp. vo vzťahu k žalovanému, je vôbec nejaký zmluvný vzťah, nie to ešte vzťah spotrebiteľský, čiže vzťah, ktorý by zakladal založenie právomoc súdu prvej inštancie podľa čl. 18 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia. Založenie právomoci podľa čl. 18 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia predstavuje výnimku z pravidla a takúto výnimku ako takú treba vykladať reštriktívne. Správne preto konštatoval súd prvej inštancie, že za týchto okolností právomoc súdu prvej inštancie podľa čl. 18 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia nie je možné nijako založiť a je dôvodné vo vzťahu k uvedenému nároku konštatovať nedostatok právomoci vo veci konať.

2.2. Rovnako správne súd prvého stupňa vzhľadom na judikáciu Súdneho dvora EÚ vyhodnotil skutočnosť, že žalobca má bydlisko v Slovenskej republike a to samo o sebe nezakladá a nemôže zakladať právomoc súdu prvej inštancie v zmysle čl. 7 ods. 2 Nariadenia Brusel Ia napriek tomu, že na území Slovenskej republiky pociťuje žalobca škodlivé následky, ale ku škode zjavne došlo v inom členskom štáte. Iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali založenie právomoci podľa čl. 7 ods. 2 Nariadenia Brusel Ia zo žaloby nevyplyvajú. Nadväzujúc na uvedené preto odvolací súd s poukazom na čl. 4 ods. 1 nariadenia Brusel Ia sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že keďže nebol preukázaný opak, právomoc konať v danej veci majú súdy Bulharskej republiky. V prípade oboch žalovaných nárokov ide teda o neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, preto súd prvej inštancie správne postupoval ak podľa čl. 28 ods. 1 nariadenia Brusel Ia samostatným výrokom vyslovil, že súd nemá právomoc a konanie zastavil. Na základe uvedených dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanoveniami podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej „dovolateľ“), ktorého prípustnosť vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) CSP namietal, že súdy oboch inštancií nevykonali a nezohľadnili všetky dôkazy, ktoré bolo na riadne zistenie skutkového a právneho stavu v danej veci potrebné vykonať, a to jednak dôkazy navrhnuté a súdom ním predložené, ako aj ďalšie dôkazy potrebné na riadne zistenie skutkového a právneho stavu s ohľadom na to, že sa v danej veci jedná o spotrebiteľský spor - predovšetkým nevykonali dôkaz - prehľad pohybov na účte žalobcu zriadenom na internetovej platforme, ako aj výpisov z bankového účtu žalobcu potvrdzujúcich prijatie úverov na základe zmlúv o úveroch uzavretých so žalovaným. Tieto dôkazy podľa názoru žalobcu preukazujú existenciu zmluvných vzťahov medzi ním a žalovaným. Podľa názoru dovolateľa súdy oboch inštancií okrem uvedeného dostatočne neodôvodnili závery, ktoré prijali v ich rozhodnutiach, keďže v oboch

rozhodnutiach sa sudy len obmedzili na konštatovanie, že žalobca v konaní nepredložil dôkazy, ktoré by odôvodňovali jeho žalobu a právomoc slovenských súdov vec rozhodnúť, a ďalej na konštatovanie, že ak aj existoval medzi žalobcom a žalovaným nejaký zmluvný vzťah, jednalo sa v podstate o zmluvu o kúpe akcií. Neuvedli, na základe ktorého konkrétného dôkazu dospeli k záveru, že v danom prípade sa má údajne jednať o zmluvu o kúpe akcií, rovnako ako nevysvetlili, prečo na jednej strane dospeli k záveru o údajnej zmluve o kúpe akcií, ale zároveň nezohľadnili iné dôkazy nasvedčujúce tomu, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k uzavretiu zmlúv o poskytnutí úverov. Napadnuté rozhodnutie preto považoval za nepreskúmateľné. Zároveň namietal procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý nepredložil žalobu na vyjadrenie žalovanému, čím zmaril založenie právomoci v zmysle čl. 26 nariadenia Brusel I.

3.1. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie právnej otázky, ktorá podľa vedomosti žalobcu doposiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená, a s ktorou sa odvolací súd v uznesení síce zaoberal, avšak v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia rozhodol nespravodlivo. Konkrétne sa jedná o otázku miesta vzniku škody za situácie, kedy: a) poskytovateľ online služieb (úverov) so sídlom mimo územia Slovenskej republiky ponúka prostredníctvom jeho internetovej stránky zákazníkom služby (úvery) aj na území Slovenskej republiky; b) pričom na základe toho dôjde medzi zahraničným poskytovateľom služieb a slovenským štátnym občanom k uzavretiu zmluvy o poskytnutí služby (úveru); c) pričom v dôsledku následného porušenia zmluvnej povinnosti zahraničného poskytovateľa služieb vznikne na strane slovenského štátneho občana škoda. Dovolateľ argumentoval tým, že v konaní preukázal výpisom z účtu, že miestom zmluvného plnenia v zmysle článku 7 bod 1. písm. a) Nariadenia Brusel I: „pri poskytnutí služieb miesto v členskom štáte, kde sa podľa zmluvy služby poskytnú alebo mali poskytnúť“, bola Slovenská republika. Sudy oboch inštancií boli toho názoru, že za vyššie uvedeného skutkového stavu nedošlo k vzniku škody na území Slovenskej republiky. S uvedeným právnym názorom sa dovolateľ nestotožnil. Podľa ním prezentovaného názoru, za danej skutkovej situácie došlo k vzniku škody na území Slovenskej republiky. Z vystupovania žalovaného ako prevádzkovateľa Internetovej platformy, zo všeobecných obchodných podmienok a iných dokumentov dostupných na Internetovej platforme, ako aj z obsahu Internetovej platformy jednoznačne vyplýva, že žalovaný ako prevádzkovateľ Internetovej platformy ponúka jeho služby aj na území Slovenskej republiky, a teda na území Slovenskej republiky vykonáva podnikateľskú činnosť. Skutočnosť, že žalovaný nie je držiteľom príslušného slovenského podnikateľského oprávnenia nemôže byť pričítané na ťarchu žalobcovi. V tejto súvislosti podotkol, že nie je možné uzavrieť, že škoda, ktorá vznikla v dôsledku porušenia zmluvnej povinnosti zahraničného poskytovateľa služieb (úverov) vznikla na strane slovenského štátneho občana nie je škodou, ktorá by vznikla na území Slovenskej republiky. Na záver poznamenal, že v dovolaní uviedol nové skutočnosti a predložil nové dôkazy z dôvodu, že tieto vychádzajú na povrch postupne v súvislosti s vyšetrovaniami žalovaného prebiehajúcimi v jednotlivých štátoch, kde žalovaný poskytuje finančné služby. Navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu v úvode poznamenal, že vyjadrenie predkladá na základe výzvy súdu prvej inštancie a za účelom namietania nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky konať vo veci, ako aj za účelom vyjadrenia sa k dovolaniu z hľadiska procesnej neprípustnosti podaného dovolania. Vo vzťahu k uvedeným novým tvrdeniam a predloženým dôkazom poukázal na ustanovenie § 442 CSP s tým, že všetky dodatočné dôkazy sú datované do obdobia pred vydaním napadnutého uznesenia (dôkazy č. 4, 5, 7 a 8). Z uvedeného dôvodu preto podľa názoru žalovaného jeho dôvody predložené spolu s dovolaním neobstoja. Žalovaný sa nestotožnil s namietanými vadami napadnutého rozhodnutia v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP. V tejto súvislosti dôvodil, že odvolací súd sa nemohol zaoberať ani novými skutočnosťami a dôkazmi, ktoré žalobca predložil vo svojom vyjadrení v odvolacom konaní z 13. mája 2023, nakoľko tieto boli predložené až po uplynutí lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Skutočnosť, že s takýmito tvrdeniami sa odvolací súd v uznesení osobitne neaoberal, preto nepredstavuje vadu rozhodnutia odvolacieho súdu.

4.1. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP uviedol, že

dovolanie nie je prípustné podľa § 421 ods. 2 CSP. Žalovaný pre úplnosť uviedol, že právna otázka, ktorú žalobca uvádza na odôvodnenie dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, sa týka výkladu právnej normy obsiahnutej v právnom predpise práva Európskej únie (Nariadenie Brusel I bis), pri ktorom je v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie interpretačnou autoritou Súdny dvor EÚ. Súd prvej inštancie a odvolací súd vo svojich rozhodnutiach poukázali na ustálenú rozhodovaciu prax Súdneho dvora EÚ, pričom poukázali aj na konkrétne jeho rozhodnutia, poskytujúce výklad článku 7 bod 1. písm. a) Nariadenia Brusel I. Podľa názoru žalovaného, žalobca neuviedol v dovolaní žiadne protiargumenty proti záverom súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu vyplývajúcim z rozhodnutí Súdneho dvora EÚ, na ktoré vo svojich rozhodnutiach tieto súdy odkázali. Rovnako žalobca v dovolaní ani v predchádzajúcom konaní súdu prvej inštancie a v odvolacom konaní nenamietal, že súd prvej inštancie príp. odvolací súd mali iniciovať prejudiciálne konanie k výkladu práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Porušenie povinnosti iniciovať takéto prejudiciálne konanie by hypoteticky mohlo byť dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. e) CSP, podľa názoru žalovaného k porušeniu takejto povinnosti na strane súdov nedošlo a žalobca z tohto dôvodu dovolanie nepodal. Odhliadnuc od neprípustnosti dovolania proti uzneseniu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, žalovaný podotkol, že žalobca neuviedol v dovolaní žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali uplatnený dovolací dôvod v prípade, ak by tento aj prípustný bol. Navrhol dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním.

8. Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany sporu a nesprávny procesný postup súdu reprezentujúci takýto zásah znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky a ich spravodlivé rozhodnutie (I. ÚS 26/94).

11. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. V zmysle uvedeného ustanovenia treba za nesprávny procesný postup považovať postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnoprávnemu rámcu, a tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces vo všeobecnosti treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov v tom - ktorom konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces; jeho súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (sp. zn. II. ÚS 559/2018, III. ÚS 47/2019, 4Cdo/140/2019, 4Cdo/120/2019).

13. Žalobca v podanom odvolaní (v spise na č.1.79 až 80) namietal, posúdenie právneho vzťahu medzi stranami sporu ako vzťah obchodný, čiže vzťah, aký existuje vo všeobecnosti medzi spoločnosťou a akcionárom. V tejto súvislosti zdôraznil, že sa v žiadnom prípade nejednalo o kúpu akcií, ale o poskytnutie úveru resp. úverov vo forme kryptomeny, ako aj prevodom na účet vedený v peňažnom ústave VÚB. Trval na tom, že prostredníctvom prevádzkovateľa služieb dostupných na stránke „NEXO“ prijal spotrebiteľské úvery. Vzhľadom na existujúci zmluvný vzťah žalovaný dňa 13. marca 2020 kryptomeny vo vlastníctve žalobcu speňažil a použil na splatenie existujúceho úveru, aj keď nebol na to oprávnený. S odkazom na čl. 17 ods. 1 Nariadenia Brusel Ia, žalobca odvodzoval právomoc súdu Slovenskej republiky vo veci konať podľa bydliska spotrebiteľa a subjektu podnikajúceho na území Slovenskej republiky. V kontexte uvedeného opätovne zdôraznil, že Estónsky úrad pre finančný dohľad a riešenie krízových situácií už potvrdil, že NEXO považuje za službu poskytovanú spotrebiteľských úverov podľa platných estónskych a európskych právnych predpisov. Trval preto na tom, že v danom prípade ide o spotrebiteľský spor v zmysle ustanovenia § 290 a nasl. CSP.

14. Dovolací súd posudzujúc uplatnené námietky v rámci uplatneného dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dospel k záveru, že odvolací súd sa zákonným spôsobom v súlade s ustanoveným § 387 ods. 3 CSP nevysporiadal s podstatnými uplatnenými námietkami žalobcom v odvolaní. Odvolací súd len konštatoval správnosť záverov (bod 8 odôvodnenia), ku ktorým dospel súd prvej inštancie, avšak na doplnenie a k uplatneným námietkam neuviedol žiadne dôvody.

15. Civilný sporový poriadok umožňuje odvolaciemu súdu použiť tzv. skrátené odôvodnenie v rozsudku v prípade, ak sa v celom rozsahu stotožní s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. V takom prípade sa môže obmedziť v odôvodnení len na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody. Zákon však vyžaduje, aby aj v prípade skráteného odôvodnenia odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie, pokiaľ sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Povinnosťou odvolacieho súdu je zároveň vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je potrebné považovať taký argument, ktorý je relevantný, teda má vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže priniesť rozhodnutie priaznivejšie pre odvolateľa (Števček, M. Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1296 s.).

16. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a

presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

17. Podľa judikatúry ESLP platí, že judikatúra síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993; m. m. II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016).

18. Vzhľadom na uvedené relevantné dôvody, dovolací súd konštatuje, že konanie je zaťažené existenciou vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, preto dovolanie je nielen procesne prípustné, ale aj dôvodné. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu preto v súlade s ustanovením § 449 ods. 1 CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z dôvodu zrušenia napadnutého uznesenia z procesných dôvodov, dovolací súd následne neposudzoval ďalší uplatnený dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

19. Podľa § 455 CSP ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu.

20. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o podanom odvolaní žalobcu. V prvom rade je potrebné zaoberať sa otázkou právneho vzťahu medzi stranami sporu, ktorá otázka je rozhodujúca pre určenie právomoci súdu Slovenskej republiky vo veci konať podľa Nariadenia Brusel Ia (§ 455 CSP).

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v súlade s § 453 ods. 1 a 3 CSP.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.